

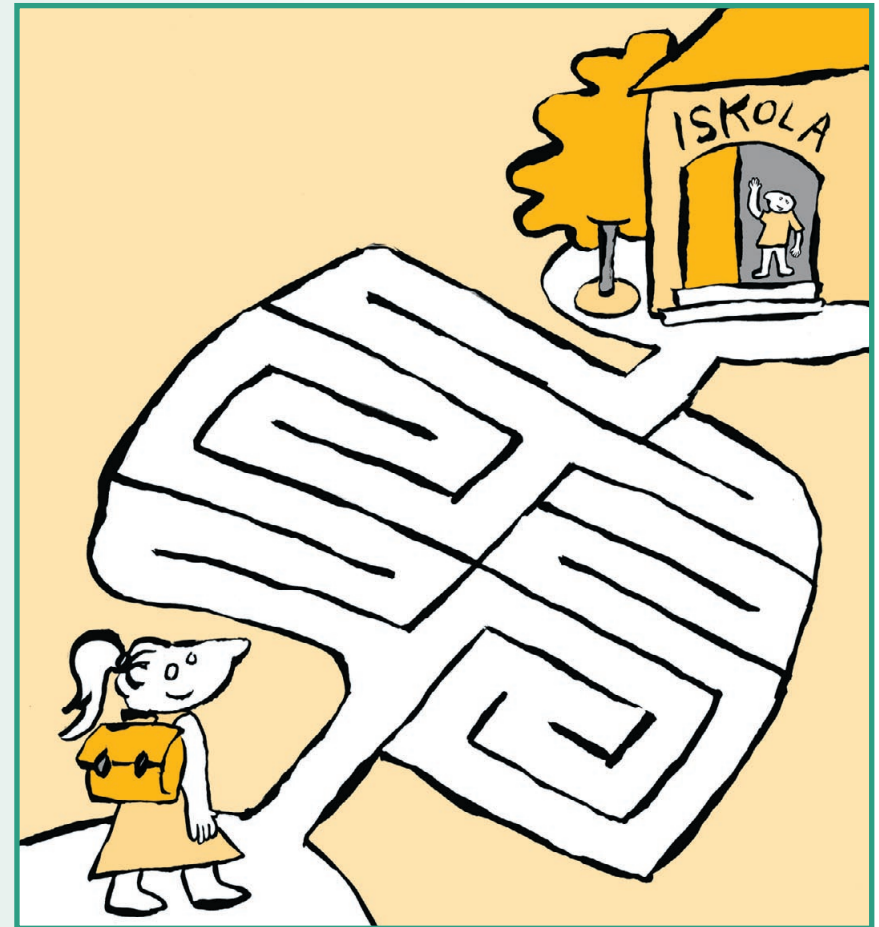
HOL LAKSZ? HOGYAN JÖSSZ ISKOLÁBA?

KÖZLEKEDJÜNK
BIZTONSÁGOSAN

A modul szerzői: **Ádám Ferencné**
Szabó Anna Kornélia

SZOCIÁLIS, ÉLETVITELI
ÉS KÖRNYEZETI KOMPETENCIÁK

1. ÉVFOLYAM

MODULVÁZLAT

Tevékenységek – időmegjelöléssel		A tevékenység célja/ fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök /mellékletek	
				Diák	Pedagógus
I. Ráhangolás, a feldolgozás előkészítése					
I/a Ki lakik az utcában?					
A	A tanító felolvassa a verset. A gyerekek megbeszélnek és értelmezik a szöveget, illusztrációkat készítenek hozzá. 10 perc	Figyelmes hallgatás Szövegértés Kreativitás Finommozgás	Frontális osztálymunka – tanári előadás, ábrázolás	Színes ceruza, papír, zsírkréta	P1 (Nemes Nagy Ágnes: Ki lakik az utcában?)
B	A tanító felolvassa a verset. A gyerekek párban megkeresik szereplőket versillusztráción, és közösen ellenőrzik a feladatot. 10 perc	Figyelmes hallgatás Szövegértelmezés Megfigyelés Csoportosítás	Páros munka – feladatmegoldás	D1 (Ki lakik az utcában?)	P1 (Nemes Nagy Ágnes: Ki lakik az utcában?)
C	A tanító felolvassa a verset. Ez után olyan állításokat mond, hogy a képen kinek milyen színű a ruhája. A gyerekek az állításoknak megfelelően kiszínezik a képet. 10 perc	Figyelmes hallgatás Szövegértelmezés Önállóság Finommozgás	Frontális osztálymunka – egyéni feladatmegoldás	D1 (Ki lakik az utcában?) Színes ceruza	
I/b Térbeli tájékozódás					
A	A diákok kört alkotnak, majd a csoport minden tagja hasra fekszik, s csukott szemmel a kör közepe felé kúszik. Ott természetesen találkozik a többiekkel. A játék végén egy kupacban kell lenni az egész csoportnak. Ahol nem lehet a földön kúszni, ott becsukott szemmel mennek a résztvevők a kör közepe felé, ahol megpróbálnak a lehető legkisebb csomóban összegyűlni. 10 perc	Hangulati előkészítés Téri tájékozódás Kapcsolatépítés Koncentráció Figyelem	Frontális osztálymunka – játék		

Tevékenységek – időmegjelöléssel		A tevékenység célja/ fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök /mellékletek	
				Diák	Pedagógus
B	Egy tanulót kiküldünk a teremből. Amíg kint tartózkodik, két vagy három tanuló helyet cserél. Miután a kiküldött gyerek visszajött, meg kell mondania, hogy kik változtattak helyet. 10 perc	Hangulati előkészítés Figyelem Emlékezet	Frontális osztálymunka – játék		
I/c Bal, jobb, bal					
A	A gyerekek különböző színnel kiszínezik balra illetve jobbra tartó járműveket. 10 perc	Irányok gyakorlása Téri tájékozódás Figyelem Finommozgás	Frontális osztálymunka – önálló feladatmegoldás	D2 (Bal, jobb, bal...) Színes ceruza	
B	A gyerekek az irányokat gyakorolják egy népi mondókéval. 10 perc	Irányok gyakorlása Téri tájékozódás Figyelem	Frontális osztálymunka – játék		P2 (Bal, jobb, bal)
C	A gyerekek az irányokat gyakorolják az Autóvezetés című játékkal. 10 perc	Irányok gyakorlása Téri tájékozódás Figyelem Együttműködés	Páros munka – játék		P3 (Autóvezetés)
II. Új tartalom feldolgozása					
II/a Hol laksz? 1.					
A	A gyerekek állításokat mondanak arról a házról, ahol laknak: a mi házunk... 15 perc	Asszociáció Emlékezet Szóbeli kifejező- képesség	Frontális osztálymunka – beszélgetőkör		P4 (A mi há- zunk)
B	A gyerekek szabadon mozognak a teremben, és a tanár állításai szerint csoportokba állnak. 15 perc	Figyelem	Kooperatív tanulás – keveredj, állj meg, csoportosulj		P5 (Csoportosulj)

Tevékenységek – időmegjelöléssel		A tevékenység célja/ fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök /melléletek	
				Diák	Pedagógus
C	A tanulók ismertetik a pontos lakcímeiket társaikkal. Ezután a tanító, mint postás borítékokról felolvassa a címeket. Amelyik gyerek a magáéra ismer, jelentkezik, a postás pedig átadja a címzettnek a borítékot. 15 perc	Információszerzés Emlékezet	Frontális osztálymunka – játék		P6 (Postás) Borítékok, megrajzolt számolókorongok
II/b Hol laksz? 2.					
A	A tanulók megismerkednek társaik lakcímével (utca, házsám), majd a „Levelem küldöm” játékot játsszák. 15 perc	Információszerzés Emlékezet Figyelem	Frontális osztálymunka – játék		P7 (Levelem küldöm)
B	Mindenki lerajzolja a saját házat, majd körbevágja ollóval. 15 perc	Eszközhasználat Finommozgás Emlékezet Kreativitás	Frontális osztálymunka – alkotás	Színes ceruza, rajzlap, csomagolópapír, olló, gyurmaragasztó	
II/c Milyen messze lakom az iskolától?					
A	A gyerekek 4-6 fős csoportokat alakítanak a megszokott módon vagy szimpátia alapján. Minden csoport kap egy csomagolópapírt, melynek közepén az iskola felirat áll. A tanulók elhelyezik az otthonuk jelzését az iskola felirat körül a szerint, ki milyen messze lakik az iskolától. 15 perc	Emlékek előhívása Együttműködés Emlékezet Megfigyelés Térbeli tájékozódás	Csoport munka – feladatmegoldás	Csomagolópapír, II/2 feladatban készült házak vagy színes papírjelek, ragasztó	

Tevékenységek – időmegjelöléssel		A tevékenység célja/ fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök /mellékletek	
				Diák	Pedagógus
B	A gyerekek egyeztetik, ki milyen messze lakik az iskolától. A legtávolabb lakó tanuló egy szalag elejére tűzi az otthonának jelzését, majd távolsági sorrendben mindenki így tesz. Végül a tanító fel-tűzi az iskola jelét. 15 perc	Vitakultúra fejlesztése Emlékek előhívása Együttműködés Emlékezet Megfigyelés Térbeli tájékozódás Konfliktuskezelő-ké- pesség	Frontális osztálymunka – megbeszélés, vita	A II/2 feladatban készült házak vagy színes pa- pírjelek, az isko- la rajza, szalag, csipesz, gyur- maragasztó	
II/d Gyalog? Kerékpárral? Autóval? Busszal?					
A	A gyerekek bekarikázzák vagy kiszínezik azt a járművet, amelyiket a legjobban kedvelik. 8 perc	Finommozgás fejlesz- tése	Frontális osztálymunka – önálló feladatmegoldás	D3 (Járművek) Írószer	
B	A gyerekek ülnek. A pedagógus felszólítja őket aszerint, hogy ki mivel jár iskolába. Akit felszólítanak, az feláll. 8 perc	Figyelem Emlékezet	Frontális osztálymunka – játék		P8 (Ki mivel jár iskolába)
C	A gyerekek a képek alapján megbeszélik, hogy a lakóhelyükön milyen járművekkel lehet közlekedni, illetve milyenekkel a városban, milyenekkel falun. 8 perc	Emlékezet Megfigyelés	Frontális osztálymunka – beszélgetőkör	D3 (Járművek)	
II/e Ismerem az utat az iskoláig?					
A	A diákok bejelölik a térképen a legrövidebb útvonalat a bejelölt pont és az iskola között. 12 perc	Térképen való tájéko- zódás Koncentráció	Páros munka – feladatmegoldás	Írószer, iskola környékének vázlatos rajza	
B	A diákok több útvonalat is bejelölnek a térképen a bejelölt pont és az iskola között. 12 perc	Térképen való tájéko- zódás Koncentráció	Csoportmunka – feladatmegoldás	Írószer, iskola környékének vázlatos rajza	

Tevékenységek – időmegjelöléssel		A tevékenység célja/ fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök /melléletek	
				Diák	Pedagógus
C	A diákok kiválogatják azokat a közlekedési eszközöket, amelyeket minden nap használnak. A diákok sorba rendezik a kiválogatott közlekedési eszközöket aszerint, hogy melyiket hányan használják. 12 perc	Absztrakció Együttműködés Sorbarende- zés	Csoportmunka – feladatmegoldás	D3 (Járművek)	P9 (Sorbarende- zés)
III. Az új tartalom összefoglalása, ellenőrzés és értékelés					
III/a Ki lakik egy utcában					
A	A gyerekek csoportokat alkotnak aszerint, hogy kik laknak egy utcában. A csoport közösen elkészíti az utcájuk plakátját. 10 perc	Kapcsolatépítés Együttműködés Kommunikációs készségek Emlékezet	Csoportmunka – megbeszélés, plakát	Csomagolópapír, II/2 feladatban rajzolt házak vagy színes papírjelek, filc- tollak, gyurma- ragasztó	P10 (Ki lakik egy utcában)
B	A gyerekek 4-6 fős csoportokat alakítanak a megszokott módon, vagy szimpátia alapján. A diákok felidéznek saját és a csoportban lévő társaik lakcímét. 10 perc	Emlékezet Figyelem	Kooperatív tanulás – kíváncsi kocka	A, B, C, D jelek	Dobókocka
III/b A legrövidebb út					
	A gyerekek a tanári utasítás szerint utakat keresnek, és helyszíneket jelölnek be az útvonalrajzon. 10 perc	Tájékozódás Írányok gyakorlása Figyelem Együttműködés	Páros munka – megbeszélés	D4 (A legrövi- debb út) Írószerszám	

Tevékenységek – időmegjelöléssel		A tevékenység célja/ fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök /mellékletek	
				Diák	Pedagógus
III/c A legveszélyesebb út					
A	A gyerekek veszélyforrások helyét jelölik a térképen. 10 perc	Tájékozódás Írányok gyakorlása Figyelem	Páros munka – megbeszélés	D4 (A legrövidebb út) Írószerszám	P11 (A legrövidebb út)
B	A gyerekek útvonalakat jelölnek be a térképen Malacka háza és a hét fenyőfa között. Megkeresik a legrövidebb utat is. 10 perc	Tájékozódás Írányok gyakorlása Figyelem Együttműködés	Páros munka – megbeszélés	D4 (A legrövidebb út) Írószerszám	
III/d Bemutató					
A	A csoportok bemutatják a feladatmegoldásukat, és indokolják. 10 perc	Beszámoló Tájékozódás Figyelem Kommunikáció	Kooperatív tanulás – Három megy, egy marad		
B	A csoportok bemutatják egymásnak a munkáikat, majd megbeszélik a látottakat. 10 perc	Beszámoló Tájékozódás Figyelem Kommunikáció	Csoportmunka – csoportszóforgó		
III/e Értékelés					
A	A gyerekek értékelik a munkát aszerint, hogy mi tetszett, illetve mi sikerült nekik a legjobban. 10 perc	Értékelés Véleménynyilvánítás Önértékelés	Frontális osztálymunka – beszélgetőkör		P12 (Értékelés)
B	A gyerekek testnyelvvel kifejezik, hogyan érezték magukat a munka során. 10 perc	Értékelés Véleménynyilvánítás Kifejezőképesség	Csoportmunka – értékelés		

TANÁRI MELLÉKLET**P1 NEMES NAGY ÁGNES: KI LAKIK AZ UTCÁBAN?**

Hogy minálunk ki lakik?
Mindig látni valakit.
Labdáért a kocsútra
most szaladt ki Magdi, Jutka.

Itt van András, Andrea,
Bandi bácsi kisia,
itt a szűcs és nagy szerencse
itt lakik még Barna Bence.
Olga, Ottó, Orsolya,
kedvencük a korcsolya.

Nyúlsapkában mint a nyúl,
Dundi Péter meglapul,
boltajtóból nézi őket
vegytisztító Márkus úr.
Márkus úr! Márkus úr!
Dundi Péter hol lapul?

Nem tudjátok, Deske, Évi?
Egy magas lány háta védi,
Mert magas, mint a citadella,
Az a hosszú Izabella.

P2 BAL, JOBB, BAL

A diákok menetirányba állnak, mondják a mondókát, és közben a megfelelő irányba mutatnak:

Ha így áll kend,
erre van jobb, és erre van bal,
erre van fent, és erre van lent,
erre van elöl, és erre van hátul,
erre van kint, és erre van bent.

Hátra arc!

(népi mondóka)

A diákok megfordulnak, és újból kezdik a mondókát és a mutogatást.

P3 AUTÓVEZETÉS

A diákok párokat alkotnak. A párok tagjai egymás mögött helyezkednek el. Az elöl álló csukott szemmel megy a hátsó jelzései (érintés) alapján. A jelzéseket előre beszéljük meg. Például:

- a hát közepének érintése: egyenesen
- bal váll: balra
- jobb váll: jobbra
- ha nincs érintés: állj
- kéz a nyakon: hátrafelé.

P4 A MI HÁZUNK

Például: A mi házunk egy csendes utcában van. A mi házunk előtt nincs járda. A mi házunk mellett istálló is van.

P5 CSOPORTOSULJ

A témával kapcsolatos állításokat mondjunk. Például: Álljanak egy csoportba azok, akik kertes házban laknak, akik lakótelepen laknak, akik emeletes házban laknak.

P6 POSTÁS

Ha a gyerekek a saját címüket már biztosan tudják, akkor folytathatjuk a játékot úgy, hogy a tanulók kitalálják egymás címeit. A játék végén mindenki kinyithatja a borítékot, amelyben egy számológéprongra rajzolt mosolygó arc van.

P7 LEVELEM KÜLDÖM

A diák dobja egy társának a labdát és a következőt mondja:

„Levelem küldöm ...név (mondja a társa nevét, akinek a labdát dobja)... laccím (mondja a címzett társának a laccímét)”.

P8 KI MIVEL JÁR ISKOLÁBA?

A tanító felszólítja azokat, akik autóval jönnek iskolába, akik közlekedési eszközzel, akik gyalog, akik villamossal stb. A gyerekek felállnak, ha az iskolába menet igénybe szokták venni az adott közlekedési eszközt. Ha valaki többféle közlekedési módot is igénybe szokott venni, az mindig újra és újra feláll, ha rá illő közlekedési eszköz hangzik el.

P9 SORBARENDEZÉS

A legtöbb gyerek által használt járművet állítják az első helyre.Pl.: busz 4 fő, autó 3 fő, villamos 1 fő, kerékpár 0 fő. Ha valaki több közlekedési eszközt is használ, azt a gyereket mindegyik járműnél be kell számítani.

P10 KI LAKIK EGY UTCÁBAN?

Azok a diákok, akik egy utcában laknak, megkeresik egymást, és csoportot alkotnak. Mindegyik csoport kap egy csomagolópapírt, amelyre felrajzolják az utcájukat, majd az utca mentén sorba rendezik házaikat. Ezt követően megnevezik az utcájukat. A tanító vagy egy tanuló felírja az utca nevét a csomagolópapír tetejére. Azok a tanulók, akik más társukkal nem laknak egy utcában, alkossanak külön csoportot, és szétszórva helyezték el házaikat a csomagolópapírra. Egy tanuló vagy a tanító minden egyes ház alá írja oda az utcaneveket.

P11 A LEGRÖVIDEBB ÚT

Veszélyforrások: beláthatatlan kanyar, vasúti átkelőhely, autókijárat, forgalmas főút, útkereszteződés, gyalogos- és kerékpárút stb.

P12 ÉRTÉKELÉS

Befejezetlen mondatok az értékeléshez: Nekem az tetszett legjobban az elvégzett feladatokban.... Az a feladat sikerült legjobban, ahol...
Nonverbális értékelés: Milyen volt a hangulatod a foglalkozás alatt? Fejezd ki az arcoddal! Minden csoport egy megadott jelre (taps) a hangulatát kifejező arcot vág, melyet egy képzeletbeli fényképezőgéppel lefényképezünk. A csoportok egymás után végzik a feladatot.